

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Toszek

w latach 2006-2015

Wstęp

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego w najbardziej ogólnym ujęciu. Oznacza to sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji i polityki społecznej

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Toszek wyznacza główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom Gminy odpowiedniej jakości życia.

Spełnienie oczekiwań w tym zakresie wymaga podejmowania wielorakich działań strategicznych, w tym zwłaszcza:

1. likwidujących niedostatek, ubóstwo, nierówności społeczne, niedostosowanie, patologie społeczne,
2. uprzedzających pojawienie się sytuacji zagrażających bezpieczeństwu socjalnemu,
3. zapobiegających wszelkim przejawom dyskryminacji, wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.
4. zapewniających bezpieczeństwo życia oraz ochronę zdrowia

Stąd rysuje się wizja rozwoju, która jest określeniem takiego obrazu Gminy, jaki chcielibyśmy osiągnąć w przyszłości. W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Toszek wizję sformułowano następująco: „Gmina Toszek jest miejscem zapewniającym mieszkańcom wysoki poziom życia, bezpieczeństwo, nowoczesną edukację, dobrą opiekę medyczną i socjalną”.

Trudna sytuacja na rynku pracy, spadek zamożności mieszkańców Gminy, pogłębiająca się pauperyzacja społeczeństwa sprzyja zwiększaniu skali zjawisk patologii, alienacji i marginalizacji grup społecznych.

Zidentyfikowane na podstawie diagnozy problemy społeczne, a w szczególności utrzymujące się bezrobocie, ubóstwo, kryzys rodziny, niepełnosprawność, bezdomność, uzależnienia, wzrost przestępczości wymagają wprowadzenia skutecznych metod aktywnego przeciwdziałania.

Niezbędne jest więc stworzenie spójnego systemu współpracy podmiotów realizujących zadania w zakresie pomocy społecznej, edukacji, kultury, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego.

Dla opracowania strategii wykorzystano analizy statystyczne zgromadzone i opracowane przez Urząd Miejski w Toszku, Urząd Statystyczny, Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej działające na terenie Gminy Toszek oraz placówki oświatowe.

Celem strategii jest przedstawienie bilansu korzystnych i niekorzystnych cech społecznych Gminy, a na ich podstawie identyfikację barier i przeszkód oraz opracowanie dokumentu, dzięki któremu możliwe będzie sprawne i racjonalne organizowanie działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych.

Charakterystyka Gminy Toszek

Gmina położona jest w zachodniej części województwa śląskiego, na granicy z województwem opolskim.

W skład gminy Toszek wchodzi miasto Toszek, będące siedzibą władz gminy oraz 14 sołectw: Boguszyce, Ciochowice, Kotliszowice, Kotulin, Ligota Toszecka, Paczyna, Paczynka, Płużniczka, Pniów, Proboszczowice, Pisarzowice, Pawłowice, Sarnów, Wilkowiczki.

Obszar Gminy wynosi ok. 99 km². Gmina ma charakter rolniczy – ponad 70% powierzchni stanowią użytki rolne, a ok. 17% lasy.

Liczba mieszkańców Gminy wynosi ponad 10 tys., w tym miasto Toszek ponad 4 tys., gmina ponad 6 tys. osób.

Gmina posiada dogodne połączenia za pośrednictwem PKS z miastem Pyskowice oraz miastem Gliwice.

Podstawowe dane o mieszkańcach Gminy

Ludność w latach

Lata	2002	2003	2004
ogółem	11.116	10.866	10.632

Ludność wg. płci

Lata	Ludność ogółem
a- miasto	
b- wieś	
2002	
a	4.384
b	6.726
2003	
a	4.277
b	6.589
2004	
a	4.155
b	6.477

Urodzenia i zgony w latach

Lata	2002	2003	2004
zgony	96	105	104
urodzenia	95	76	73

Ludność według ekonomicznych grup wiekowych :

Lata a- miasto b- wieś	Ludność ogółem	W wieku przedprodukcyjnym	W wieku produkcyjnym	W wieku poprodukcyjnym
2002				
a	4328	966	2787	575
b	6685	1558	4022	1105
2003				
a	4184	907	2706	571
b	6577	1450	4000	1127
2004				
a	4050	858	2631	561
b	6497	1359	3985	1153

Migracja w latach 2002 do 2004

lata	liczba migrujących
2002	127 osób
2003	116 osób
2004	187 osób

Z przedstawionych danych wynika, że mamy do czynienia ze spadkowym trendem liczby ludności. W dodatku maleje liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrasta w wieku poprodukcyjnym. Jest to istotna przesłanka dla władz, która powinna określić kierunek prowadzenia polityki społecznej ze względu na starzejącą się populację, wymagającą opieki i zabezpieczenia w tym okresie życia.

Wraz ze wzrostem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, rośnie również przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Ma to szczególne znaczenie na terenach wiejskich i także na ten fakt władze Gminy powinny zwrócić uwagę przy kreowaniu swojej polityki społecznej.

Liczba bezrobotnych w latach 2002-2004

Lata	2002	2003	2004
bezrobotni ogółem	516	518	493
w tym kobiety	284	298	296

Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w latach 2002-2004

Lata	2002	2003	2004
ogółem	51	33	25
w tym kobiety	26	13	11

Liczba osób bezrobotnych wg okresu pozostawania bez pracy

Lata	2002	2003	2004
bezrobotni zarejestrowani w PUP do 1 roku	279	222	210
w tym kobiety	137	115	111

Lata	2002	2003	2004
bezrobotni zarejestrowani w PUP pow.1 roku	237	296	283
w tym kobiety	147	183	185

Liczba osób bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w latach 2002-2004

wykształcenie	lata	bezrobotni ogółem	w tym kobiety
podstawowe, niepełne podstawowe	2002	232	118
	2003	240	127
	2004	219	119
zawodowe	2002	184	101
	2003	181	107
	2004	177	109

wykształcenie	lata	bezrobotni ogółem	w tym kobiety
średnie	2002	90	60
	2003	91	62
	2004	84	60
wyższe	2002	10	5
	2003	6	2
	2004	13	8

Liczba osób bezrobotnych wg wieku w latach 2002-2004

wiek	lata	bezrobotni ogółem	w tym kobiety
18-24	2002	159	85
	2003	143	78
	2004	124	73
25-34	2002	138	86
	2003	133	92
	2004	130	83
35-44	2002	129	67
	2003	133	77
	2004	122	77
45-54	2002	82	44
	2003	97	48
	2004	99	59
55-59	2002	6	2
	2003	12	3
	2004	14	4
60-64	2002	2	0
	2003	0	0
	2004	4	0

Z analizy powyższych danych wynika, że w latach 2002-2004 bezrobocie kształtowało się na mniej więcej tym samym poziomie, przy czym w roku 2004 nastąpił niewielki jego spadek. Niepokojący jest fakt, że wśród bezrobotnych tylko niewielki % (ok. 10%) stanowią bezrobotni z prawem do zasiłku i prawie 46% jest zarejestrowanych w PUP powyżej 1 roku. Z analizy struktury wiekowej bezrobotnych wynika, że największą grupę stanowią osoby w przedziale od 18 do 44 lat. Niewielki spadek osób rejestrujących się w PUP w roku 2004 nastąpił przypuszczalnie z powodu wyjazdów do pracy za granicę. Przyczyną bezrobocia jest z jednej strony upadek dużych zakładów pracy funkcjonujących na terenie gminy, z drugiej strony niski poziom wykształcenia osób zarejestrowanych w PUP – największą liczę stanowią osoby posiadające wykształcenie podstawowe, niepełne podstawowe i zasadnicze zawodowe. Dla ułatwienia osobom bezrobotnym poszukiwania pracy i dopełniania formalności w PUP Gmina w porozumieniu z PUP uruchomiła Biuro d/s bezrobocia.

Śłużba zdrowia w gminie

Na terenie Gminy Toszek działają 3 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, w których przyjmują również lekarze specjaliści. W Szpitalu Psychiatrycznym w Toszku został uruchomiony ogólnodostępny oddział wewnętrzny oraz przychodnie specjalistyczne. W ramach współpracy z NZOZ-ami Gmina organizuje akcje promujące zdrowie, a także akcje badań specjalistycznych i szczepień. Z przekazanych przez NZOZ-y danych wynika, że najczęściej występujące choroby to: nadciśnienie tętnicze, choroby układu krążenia, cukrzyca oraz przewlekłe nieżyty dróg oddechowych na tle rozedmowym i pylicznym. Jednocześnie w ciągu 3 ostatnich lat stwierdzono wzrost liczby zachorowań na w/w choroby. Poprawa stanu zdrowia może nastąpić w wyniku szeroko prowadzonej profilaktyki oraz uświadamianiu społeczeństwa o występowaniu zagrożeń ich przyczynach oraz sposobach zapobiegania zachorowaniom.

Kultura i sport

Działalność kulturalna prowadzona jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Toszku. Liczne sekcje pozwalają mieszkańcom na rozwijanie zainteresowań, przy czym główny nacisk położony jest na zorganizowanie różnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież. Umieszczenie MGOK-u na zamku stwarza dodatkowe możliwości organizowania wystaw i imprez kulturalno-historycznych.

Organizacją życia kulturalnego w sołectwach zajmują się Rady Sołeckie, mające do dyspozycji zaplecze w postaci świetlic wiejskich i szkół.

Na terenie Gminy działa 5 klubów sportowych: w Toszku, Pniowie, Paczynie, Kotulinie i Ciochowicach. Kluby oprócz prowadzenia statutowej działalności współuczestniczą w propagowaniu kultury fizycznej i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Gminy.

Kluby organizują sportowe zajęcia popołudniowe i sportowe festyny rodzinne.

Bezpieczeństwo publiczne

W Toszku znajduje się Posterunek Policji, podlegający Komisarjatowi Policji w Pyskowicach. Działaniem obejmuje całą Gminę. Na Posterunku zatrudnionych jest 7 policjantów, w tym 4 dzielnicowych. Organizacyjnie dzielnicowym podlegają konkretne rewiry, na które podzielono całą Gminę. Mimo zwiększenia stanu osobowego Posterunku, z przedstawionych przez Policję analiz wynika występowanie wzrostu liczby wykroczeń popełnionych na terenie Gminy, szczególnie przez osoby będące pod wpływem alkoholu (w roku 2004 odnotowano 160 wykroczeń, a w roku 2005 - 178). Nie odnotowano wykroczeń popełnianych przez narkomanów, aczkolwiek Gmina nie jest wolna od narkomanii. Dyrektorzy szkoły podstawowej i gimnazjum zgłaszali próby sprzedaży narkotyków przez osoby z zewnątrz. W tym zakresie dyrektorzy ściśle współpracują z Policją.

Wzrastająca liczba wykroczeń odnotowana na terenie Gminy w roku 2005 powoduje brak poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.

Oświata

Na terenie Gminy działa 1 gimnazjum, 4 szkoły podstawowe: w Toszku, Kotulinie, Pniowie i Paczynie oraz 1 przedszkole w Toszku.

Liczba urodzeń w kolejnych latach wykazuje tendencje spadkową, co powoduje zmniejszanie się ilości dzieci w szkołach. We wszystkich placówkach działają pracownice komputerowe, systematycznie wyposażane w sprzęt komputerowy.

Dla zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz rozwijania zainteresowań Gmina opłaca organizowane w szkołach zajęcia pozalekcyjne. Mankamentem szkół w Kotulinie i Pniowie jest brak sal gimnastycznych – zajęcia wychowania fizycznego odbywają

się w adaptowanych salach lekcyjnych. Natomiast istniejąca w Szkole Podstawowej w Toszku sala gimnastyczna jest niewystarczająca na potrzeby ze względu na dużą liczbę uczęszczających do szkoły dzieci oraz liczbę programowych zajęć w-f.

W planach Gmina ujmuje budowę brakujących sal rozumiejąc konieczność edukowania dzieci i młodzieży w zakresie zdrowego stylu życia oraz zagospodarowania ich wolnego czasu. Ze sprawozdań opracowywanych przez dyrektorów szkół wynika, że w szkołach mają miejsce akty przemocy i agresji – głównie bójki uczniowskie, napastowanie uczniów młodszych przez starszych i niszczenie mienia. Aby ograniczyć powyższe zjawiska szkoły współpracują w rodzicami i policją.

Gospodarka

Gospodarczy rozwój Gminy jest odzwierciedleniem przemian gospodarczych oraz sytuacji w kraju. Duże zakłady, zatrudniające po kilkudziesięciu i więcej pracowników, uległy likwidacji. Obecnie na terenie Gminy zarejestrowanych jest ponad 300 podmiotów gospodarczych. Głównie są to firmy rodzinne lub niewielkie zakłady zatrudniające kilku pracowników. Przedmiotem ich działalności są branże: budowlana, handlowa, transportowa, produkcyjna (artykuły spożywcze, budowlane itp.). Powoli rośnie liczba gospodarstw agroturystycznych – obecnie działają 3 takie gospodarstwa: 1 w Proboszczowicach i 2 w Pawłowicach. Gospodarstwa agroturystyczne stanowią alternatywne źródło dochodów dla rolników, stąd celowe jest upowszechnianie informacji o możliwości ich uruchomienia i zasadach funkcjonowania. Rozwojowi gospodarstw agroturystycznych sprzyja atrakcyjność przyrodniczo-historyczna Gminy, położonej w niedalekiej odległości od dużych miast Górnego Śląska (dzięki czemu Gmina może stać się doskonałym miejscem na sobotni-niedzielny wypoczynek). Atutem dla rozwoju turystyki są min.: XIV wieczny zamek, liczne zabytki w mieście i sołectwach oraz wytyczone ścieżki rowerowe. Usługi turystyczne mogą stanowić dodatkowe źródło dochodu dla mieszkańców, co przyczyni się do zmniejszenia ubóstwa.

Zasoby mieszkaniowe

Gmina posiada 339 komunalnych lokali mieszkaniowych, w tym 24 lokale socjalne. Zasoby te są daleko niewystarczające, o czym świadczy lista osób i rodzin oczekujących na mieszkanie – na lokal socjalny czeka 17 osób, natomiast na mieszkanie – 58. Gmina nie buduje mieszkań, przydział mieszkania następuje w sytuacji zwolnienia lokalu z powodu wyprowadzenia się obecnych lokatorów lub śmierci. Pewnym uzupełnieniem w tej dziedzinie jest wynajmowanie mieszkań przez osoby prywatne oraz oferowane przez Gminę działki budowlane.

Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku. Należy do nich: wypłacanie zasiłków, świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych, udzielanie pomocy rzeczowej, schronienia, świadczenie usług opiekuńczych, praca socjalna.

Usługi opiekuńcze dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych prowadzi Stacja „Caritas” Diecezji Gliwickiej.

Dzieci uczęszczające do Szkoły Podstawowej w Toszku i Gimnazjum dożywiane są w stołówkach szkolnych w formie gorącego posiłku, zaś dzieciom ze szkół wiejskich

dostarczane są kanapki. Dla zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z rodzin z problemami społecznymi uruchomiono świetlice opiekuńczo-wychowawcze, w których również prowadzi się dożywianie.

Pomoc osobom z problemami uzależnień prowadzi Punkt Konsultacyjno-Doradczy, uruchomiony w ramach realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Diagnoza problemów z zakresu pomocy społecznej w latach 2003-2004

Powody przyznania pomocy	Liczba osób objętych pomocą w roku 2003	Liczba osób objętych pomocą w roku 2004
ubóstwo	421	424
sieroctwo	23	8
bezdomność	2	4
potrzeba ochrony macierzyństwa	86	54
bezrobocie	48	193
niepełnosprawność	34	102
długotrwała choroba	117	51
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym :	56	65
- rodziny zastępcze	11	13
- rodziny wielodzietne	18	16
alkoholizm	34	19
narkomania	0	1
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2

W Toszku w roku 2003 z różnych form pomocy skorzystało 639 rodzin, tj. 1769 osób, co stanowi ok. 16% ogółu mieszkańców. W roku 2004 – 562 rodziny, tj. 1461 osób, co stanowi ok. 14% ogółu mieszkańców. Spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej prawdopodobnie wynika z faktu wyjazdów do pracy za granicę, do Niemiec i Holandii. W wielu przypadkach w jednej rodzinie występowało jednocześnie kilka dysfunkcji. Przedstawione dane wykazują, że dominującym czynnikiem przyznawania pomocy w latach 2003-2004 było bezrobocie.

Problem bezrobocia jest zjawiskiem szczególnie niepokojącym , ma bowiem bezpośredni wpływ na poziom bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców Gminy.

W roku 2004 Gmina wydała na zasiłki okresowe 34.658 zł , z tego na zasiłki z powodu bezrobocia –30. 424 zł (świadczenie to uzyskało 85 osób).

Dożywianiem objęto 238 dzieci , przeznaczając na to 66.591 zł . Z usług opiekuńczych skorzystało 29 osób (koszt 80 .000 zł)- były to głównie osoby starsze i samotne.

Obok świadczeń pomocy społecznej w formie zasiłków pieniężnych , pomocy rzeczowej i usług opiekuńczych , prowadzona jest również pomoc w formie pracy socjalnej , skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie .

Zasoby polityki społecznej w Gminie

Gmina w realizacji polityki społecznej opiera się głównie na Ośrodku Pomocy Społecznej.

Dodatkowo na terenie Gminy działają organizacje pozarządowe , instytucje ,które

współpracują z OPS .Są to :

1. stacja Opieki „Caritas”
2. Caritas Parafialny w Kotulinie,
3. Caritas Parafialny w Toszku ,
4. Związek Emerytów i Rencistów,
5. placówki oświatowe,
6. świetlice opiekuńczo-wychowawcze,
7. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury,
8. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej ,
9. Policja ,
10. Straż Pożarna ,
11. kluby sportowe ,
12. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Analiza SWOT w poszczególnych obszarach życia społecznego

ochrona zdrowia

Mocne strony	Słabe strony
1.Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej funkcjonujące w największych sołectwach i mieście 2.Szpital Psychiatryczny z ogólnodostępnym oddziałem wewnętrznym 3.Możliwość korzystania z usług lekarzy specjalistów, 4.Dobrze funkcjonujące apteki 5.Gabinety profilaktyki medycznej w szkołach	1. Brak kompleksowej diagnozy stanu zdrowia mieszkańców , 2.Ubożenie społeczeństwa , którego nie stać na wykup lekarstw , 3.Mała świadomość wśród społeczeństwa konieczności prowadzenia zdrowego stylu życia

Szanse	Zagrożenia
1. Dobra współpraca z NZOZ-ami przy organizowaniu programów promujących zdrowie i profilaktycznych, 2. Dobra współpraca z klubami sportowymi z tereny Gminy z zakresie propagowania kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców , 3. Samodzielność i inicjatywa kadr kierowniczych placówek ochrony zdrowia	1. Niedoskonały system finansowania służby zdrowia , 2. Otwarcie granic powodujące odpływ kadr, 3. Ubóstwo i bezrobocie , 4. Wysoka zachorowalność na choroby cywilizacyjne

edukacja publiczna

Mocne strony	Słabe strony
1. Dobrze wykształcona , stale podnosząca kwalifikacje kadra pedagogiczna , 2. Dobrze wyposażona baza edukacyjna, 3. Możliwość szybkiego kontaktu na linii nauczyciel – rodzic , 4. Szybka wykrywalność patologii wśród dzieci i młodzieży , 5. Zatrudnienie pedagogów w szkołach, 6. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych	1. Wzrost zachowań agresywnych wśród młodzieży , 2. Rosnące zubożenie społeczeństwa i nieporadność wychowawcza części rodzin , 3. Nie nadążająca za zmianami demograficznymi sieć szkół

Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość pozyskania środków finansowych z funduszy unijnych , 2. Wzmocnienie współpracy z Policją w zakresie prewencji	1. Spadek dochodów Gminy w wyniku polityki państwa , ograniczający możliwość finansowania działalności placówek oświatowych, 2. Utrzymujący się niż demograficzny , 3. Brak standardów w oświacie

bezpieczeństwo publiczne i zapobieganie patologiom społecznym

Mocne strony	Słabe strony
1. Dobra współpraca władz Gminy z Policją , 2. Aktywnie działająca Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , 3. Punkt Doradczo- Konsultacyjny , zatrudniający psychologa , 4. świetlice opiekuńczo-wychowawcze , działające przy szkołach , 5. prowadzenie wśród dzieci i młodzieży akcji uświadamiających szkodliwość i skutki picia alkoholu , zażywania narkotyków	1. Zbyt mała liczba policjantów na zatrudnionych na Posterunku Policji w Toszku , 2. Utrudniony stały kontakt z Policją , 3. Wzrastająca liczba wykroczeń popełnianych na terenie Gminy , 4. Wzrost patologii , dysfunkcji i agresji wśród dzieci i młodzieży 5. Zbyt mała liczba patroli policyjnych w terenie

Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość pozyskania środków unijnych na realizację programów zapobiegających patologiom , 2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	1. Zbyt małe środki finansowe przeznaczone w budżecie państwa na funkcjonowanie Policji , 2. Brak wpływu władz Gminy na działania Policji , 3. Spadek bezpieczeństwa , 4. Rozpad rodziny , 5. Wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej

rynek pracy

Mocne strony	Słabe strony
1. Dobra współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy (funkcjonujące w Gminie Biuro d/s bezrobocia), 2. Działania aktywizujące kierowane do osób pozostających bez pracy , 3. Atrakcyjność przyrodnicza Gminy , 4. Interesujące zabytki w mieście i gminie , 5. Wyznaczone ścieżki rowerowe , 6. Tereny przeznaczone pod działalność komercyjną ,	1. Mała aktywność osób pozostających bez pracy , 2. Brak programu promującego Gminę , 3. Brak miejsc hotelowych i mało atrakcyjna oferta gastronomiczna , 4. Brak zainteresowania inwestorów Gminą , 5. Wysokie bezrobocie wśród osób o niskich kwalifikacjach , 6. Słabo rozwinięta infrastruktura

7.Organizacja imprez masowych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	7.Duża liczba bezrobotnych – tzw. trwałe bezrobocie
--	---

Szanse	Zagrożenia
1.Rozwój gospodarczy regionu , 2.Możliwość pozyskania funduszy unijnych , 3.Rozwój turystyki i agroturystyki,	1. Starzenie się społeczeństwa , 2. Zubożenie społeczeństwa , 3. Spadające dochody Gminy , 4.Brak kompleksowych programów przeciwdziałania bezrobociu , 5.Migracja ludzi młodych za pracę za granicę

pomoc społeczna , polityka prorodzinna ,polityka mieszkaniowa

Mocne strony	Słabe strony
1. Prężnie działająca pomoc społeczna , 2. Wykształceni pracownicy socjalni, 3. Dobra znajomość środowiska 4.Umiejętność reagowania w sytuacji kryzysowej, 5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi , 6. Wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	1.Ograniczone środki finansowe , 2. Zwiększająca się ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej , 3.Niewystarczająca liczba pracowników socjalnych, 4.Brak mieszkań komunalnych , w tym mieszkań socjalnych w stosunku do potrzeb, 5. Małe możliwości pomocy dla rodzin patologicznych , w szczególności w przypadku występowania przemocy w rodzinie 6. Brak mieszkań chronionych

Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość pozyskiwania środków unijnych , 2.Powstawanie nowych miejsc pracy, 3.Wzrost liczby remontowanych budynków , 4.Programy pomocowe dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą , 5.Efektywne współdziałanie OPS z CPPR, 6.Zawieranie kontraktów socjalnych	1.Roszczeniowa i pasywna postawa klientów pomocy społecznej, 2 Starzenie się i ubożenie społeczeństwa 3.Pogłębianie się dysfunkcji w rodzinie, 4.Niewystarczająca ilość środków finansowych na pomoc ludziom potrzebującym , 5. Brak środków finansowych na zakup nowych budynków i remonty starych ,

Główne i szczegółowe cele strategiczne

I. Cel strategiczny : „ Stworzenie mieszkańcom dobrych jakościowo warunków życia wolnych od zagrożeń w zintegrowanej społeczności”

Cele operacyjne :

1. Identyfikowanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej,
2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami , w szczególności bezrobociem .
3. Pomoc osobom starszym i samotnym .
4. Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych .
5. Zmniejszenie zagrożenia przestępczością na terenie Gminy.
6. Zdrowe społeczeństwo ,świadome zagrożeń.

Cel operacyjny nr 1 – Identyfikowanie przyczyn i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej

Działanie :

1. Analiza rzeczywistych potrzeb społecznych ,
2. Określenie zapotrzebowania na pomoc finansową niezbędną do zaspokojenia potrzeb.
3. Rozpoznanie głównych problemów społecznych i ich zasięgu .
4. Ustalenie zasad współpracy przy wymianie informacji między instytucjami i organizacjami współpracującymi z Ośrodkiem Pomocy Społecznej .
5. Analiza skarg i wniosków osób korzystających z pomocy społecznej.

Przewidywane efekty :

1. Rozpoznanie źródła zagrożeń życia społecznego na terenie Gminy .
2. Opracowanie diagnozy i wykorzystywanie uzyskanych informacji w działaniach w zakresie pomocy społecznej .
3. Zwiększenie efektywności działań i skuteczne reagowanie Ośrodka Pomocy Społecznej oraz organizacji i instytucji współpracujących na aktualne problemy .
4. Wykorzystanie w celach profilaktycznych źródła informacji o przyczynach korzystania z pomocy społecznej.

Cel operacyjny 2 – Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcją w szczególności bezrobociem

Działanie :

1. Pobudzanie aktywności osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej i wykształcenie umiejętności rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych.
2. Prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną .
3. Współpraca z PUP w Gliwicach oraz Biurem d/s bezrobocia w Toszku w zakresie pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego osób bezrobotnych.
4. Współpraca pracowników socjalnych ze szkołami – pedagogiem szkolnym ,Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Policją .
5. Udzielanie pomocy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

6. Działanie Szkolnego Ośrodka Kariery w Gimnazjum w Toszku w zakresie stymulowania młodzieży do aktywnego planowania drogi edukacji i zawodowej.

Przewidywane efekty :

1. Zwiększenie aktywności rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej.
2. Umożliwienie rodzinom i osobom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych .
3. Ograniczenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej.
4. Ograniczenie liczby bezrobotnych wśród młodzieży poprzez dostosowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy.

Cel operacyjny 3 – Pomoc osobom starszym i samotnym

Działania :

1. Promowanie aktywnego trybu życia osób starszych poprzez wspieranie różnych form działalności , inicjatyw .
2. Rozszerzenie usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych dla osób starszych w miejscu zamieszkania .

Przewidywane efekty :

1. Respektowanie praw osób starszych do godnego życia w społeczeństwie.
2. Zapewnienie komfortu psychicznego i poczucia bezpieczeństwa osobom starszym poprzez zabezpieczenie ich funkcjonowania w środowisku lokalnym.
3. Zagospodarowanie czasu wolnego osób starszych.
4. Włączenie osób starszych do życia w lokalnej społeczności .

Cel operacyjny 4 – Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych

Działania :

1. Utworzenie w Ośrodku Pomocy Społecznej bazy danych osób niepełnosprawnych oraz jej aktualizacja .
2. Utworzenie w Ośrodku Pomocy Społecznej punktu informacji dla osób niepełnosprawnych o możliwości skorzystania z pomocy ze wskazaniem źródeł oraz możliwości podjęcia pracy.
3. Integrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem i umożliwienie im pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pracę socjalną , organizowanie we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury festynów integracyjnych .
4. Likwidacja barier architektonicznych

Przewidywane efekty :

1. Usprawnienie fizyczne i psychiczne osób niepełnosprawnych .
2. Ociążenie rodzin z osobami niepełnosprawnymi oraz poprawa sytuacji materialno-bytowej.

Cel operacyjny 5 – Zmniejszenie zagrożenia przestępczością na terenie Gminy .

Działania :

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i prewencyjnych wśród dzieci i młodzieży.
2. Organizowanie dla mieszkańców kursów i szkoleń uczących o zachowaniach w razie zagrożenia.
3. Przełamywanie oporów mieszkańców w zakresie współpracy z Policją , propagowanie zasad odpowiedzialności za mienie.

Przewidywane efekty :

1. Wzrost świadomości wśród mieszkańców , a przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży.
2. Wzrost bezpieczeństwa na terenie Gminy.

Cel operacyjny 6 – Zdrowe społeczeństwo , świadome zagrożeń .

Działania :

1. Zdiagnozowanie stanu zdrowia mieszkańców oraz przyczyn najczęściej występujących chorób.
2. Organizowanie akcji promujących zdrowie oraz akcji profilaktycznych .
3. Propagowanie różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu.
4. Rozwijanie pomocy socjoterapeutycznej poprzez uruchamianie świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych.
5. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-doradczego dla osób uzależnionych .
6. Opracowanie i wdrożenie programów : przeciwdziałania przemocy w rodzinie , przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania alkoholizmowi.
7. Prowadzenie w szkołach szeroko zakrojonej akcji informacyjnej na temat szkodliwości i skutków uzależnień .
8. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedających alkohol.

Przewidywane efekty :

1. Wzrost wśród społeczeństwa świadomości o zagrożeniach , jakie niosą ze sobą uzależnienia.
2. Wzrost dbałości o swoje zdrowie.
3. Zapobieganie sięgania przez dzieci i młodzież po papierosy , alkohol i narkotyki.
4. Wyjście z uzależnień.

Aktualizacja Strategii Rozwiązywania problemów Społecznych

Ze względu na zmieniające się uwarunkowania zarówno wewnątrz Gminy , jak i w jej otoczeniu Strategia powinna być monitorowana i dostosowywana do faktycznych potrzeb. Weryfikacja strategii powinna odbywać się co najmniej raz na 4 lata , z wykorzystaniem ankiet celem poznania opinii społeczeństwa . W czasie weryfikacji mogą pojawiać się zupełnie nowe cele szczegółowe i projekty dotyczące tych aspektów życia społecznego, których przy tworzeniu Strategii nie można było przewidzieć .

Przy weryfikacji należy jednak pamiętać o celu nadrzędnym , jakim jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców – ten cel powinien pozostawać nie zmieniony i wprowadzane zmiany mają służyć jego realizacji.

Za monitorowanie Strategii odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej , który na koniec każdej kadencji będzie składał Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji wyszczególnionych celów i przedstawiał wniosek o aktualizację Strategii.